

Adres artykułu: <https://bip.iaepan.edu.pl/arttykul/autopercepcja-kobiet-uchodzczyn-w-polsce-w-kontekscie-stereotypow-i-tradycyjnych-rol-plciowych-oraz-ich-wplyw-na-tozsamosc-i-adaptacje-kulturowa>

Autopercepcja kobiet uchodźczyń w Polsce w kontekście stereotypów i tradycyjnych ról płciowych oraz ich wpływ na tożsamość i adaptację kulturową

- [Trwające](#)
- [Zakończone](#)

Informacje o projekcie

Tytuł projektu: Autopercepcja kobiet uchodźczyń w Polsce w kontekście stereotypów i tradycyjnych ról płciowych oraz ich wpływ na tożsamość i adaptację kulturową

Numer projektu: 2014/15/B/HS3/2462

Kierownik projektu: dr Katarzyna Kość-Ryżko

Jednostka prowadząca projekt: Instytut Archeologii i Etnologii Polskiej Akademii Nauk

Źródło finansowania projektu: Narodowe Centrum Nauki, 2014-2016

Kontakt:

e-mail: katarzyna.kosc.ryzko@etnolog.pl

telefon (22) 620-28-81 do 86

Wykonawcy:

Instytut Archeologii i Etnologii Polskiej Akademii Nauk

Charakterystyka

1. Cel prowadzonych badań/hipoteza badawcza

Cel badań/ Hipoteza

Zamierzeniem projektu jest analiza przebiegu pracy nad własną tożsamością kobiet uchodźczyń mieszkających w Polsce oraz sposobu, w jaki odzwierciedla się to w ich języku samoopisu i konstruowanej przez nie narracji biograficznej. Kluczowym zagadnieniem są kategoryzacje używane na określenie swojego statusu sprzed ucieczki i obecnie. Zależy mi na poznaniu zależności między konstruowanym przez uchodźczynie obrazem samych siebie przejawiającym się w codziennym funkcjonowaniu i interakcjach z otoczeniem, rolą poprzedniej kultury (zwłaszcza dysonansu wywołanego normami i oczekiwaniami mającymi źródło w stereotypach i kulturowych wzorach funkcjonowania w zależności od płci) a procesem akulturacji i ich wpływem na zmiany tożsamościowe. Pytanie badawcze dotyczy wpływu, jaki na kształtowanie się tożsamości kobiet uchodźczyń ma sytuacja, w której się znalazły i fakt, że są uchodźczyniami/ uciekinierkami, które porzuciły swoje własne środowisko kulturowe. Zależy mi na poznaniu roli ich kultury pochodzenia w samopostrzeganiu się oraz stereotypizacji (również „auto-”), niskiej samoocenie i poczuciu nastygmatyzowania. Kluczem do poznania modeli tożsamościowych kobiet i ich obrazów siebie będą relacje biograficzne opracowane zgodnie z podejściem narracyjno-dyskursywnym (Taylor 2001). Hipotetycznie zakładam, że „lustrem”, w którym najczęściej przeglądają się kobiety uchodźczynie, nie jest wcale „lustro społeczne” (Ch. Whitehead 2001) odzwierciedlające opinie i przekonania funkcjonujące w społeczności przyjmującej, ale „krzywe zwierciadła” ich własnych kultur - zniekształcające wizerunek, determinujące samookreślenie i utrudniające akulturację.

2. Zastosowana metoda badawcza/metodyka

Metoda badawcza

W celu realizacji podjętego tematu planuję wykorzystać metody etnograficzne (wywiady, obserwacja uczestnicząca), audiowizualne (analiza dokumentacji fotograficznej i wideo) oraz psychologiczne (Test Nadziei Podstawowej - kwestionariusz BHI-12).

Szczegółowej analizie poddam „językowy obraz siebie” kobiet uchodźczyń i jego wpływ na konstruowanie nowej tożsamości w zmienionych warunkach oraz adaptację kulturową. W celu analizy wykorzystuję syntetyczne podejście narracyjno-dyskursywne (S. Taylor, N. Edley, M. Wetherell), odwołuję się do teoretycznych i metodologicznych założeń przyjętych na gruncie antropologii kulturowej, socjologii i psychologii

społecznej m.in.: teorii social mirrors (Ch. Withehead), jaźni odzwierciedlonej (F. Znaniecki, Ch. Cooley), podzielanych zasobów dyskursywnych i repertuarów interpretacyjnych (J. Bruner, N. Edley), pojęcia problematycznych tożsamości (M. Wetherell, M. Fricker), teorii postrzegania siebie (N. Goldstein, R. Cialdini), językowego obrazu świata (L. Wittgenstein, B. L. Whorf, A. Wierzbicka, J. Bartmiński) oraz interakcjonizmu społecznego (E. Goffman).

3. Wpływ spodziewanych rezultatów na rozwój nauki, cywilizacji, społeczeństwa

Wpływ rezultatów

Studia badawcze poświęcone proponowanej tematyce są nowatorskie ze względu na interdyscyplinarność, społeczne znaczenie i możliwość praktycznych implementacji w sektorze edukacyjnym i administracyjnym oraz stworzenie rekomendacji dla instytucji współpracujących z cudzoziemcami. Efekt końcowy projektu poza monografią, artykułami i referatami na konferencjach przewiduje praktyczne zastosowanie wniosków z badań przez działaczy i wolontariuszy ze stowarzyszeń pomagających cudzoziemcom, pracowników ośrodków uchodźczych, instytucji urzędowych, nauczycieli itp. Planuję również przygotować i poprowadzić szkolenie dla pracowników organizacji pozarządowych na temat sytuacji uchodźczyń w Polsce, ich trudności adaptacyjnych i możliwości udzielenia im wsparcia. Ponadto, efekty przeprowadzonych badań mogą zostać w przyszłości wykorzystane do podjęcia studiów nad tym zagadnieniem w innych kontekstach, co jest ważne dla celów realizowania integracji europejskiej.

Publikacja

Przedstawiamy Państwo pracę, która powstała w efekcie kilkuletnich badań prowadzonych w środowisku uchodźczyń oraz migrantek przymusowych zamieszkałych w Polsce i pochodzących przede wszystkim z azjatyckiej części byłego ZSRR. Ich realizacja była możliwa dzięki finansowaniu uzyskanemu z Narodowego Centrum Nauki w ramach konkursu OPUS na autorski projekt zatytułowany „Autopercepcja kobiet uchodźczyń w Polsce w kontekście stereotypów i tradycyjnych ról płciowych oraz ich wpływ na tożsamość oraz adaptacje kulturowa”.

Jednym z głównych zamierzeń autorki była też analiza przebiegu pracy nad własną tożsamością kobiet uchodźczyń i sposobu, w jaki odzwierciedla się to w ich języku samoopisu oraz konstruowanej narracji biograficznej. Istotnym zagadnieniem były więc kategorie używane przez rozmówczynie na określenie swojego statusu sprzed ucieczki i obecnie.

Analiza zależności między autopercepcją uchodźczyń

Przedstawiamy Państwu pracę, która powstała w efekcie kilkuletnich badań prowadzonych w środowisku uchodźczyń oraz migrantek przymusowo zamieszkałych w Polsce i pochodzących prawie wszystkim z azjatyckiej części byłego ZSRR. Ich realizacja była możliwa dzięki finansowaniu uzyskanemu z Narodowego Centrum Nauki w ramach konkursu OPUS na autorski projekt zatytułowany „Autopercepcja kobiet uchodźczyń w Polsce w kontekście stereotypów i tradycyjnych ról płciowych oraz ich wpływu na tożsamość oraz adaptację kulturową”.

Metryczka

Opublikował w BIP:	Instytut Archeologii i Etnologii PAN
Data opublikowania:	14.01.2021 08:01
Ostatnio zaktualizował:	Instytut Archeologii i Etnologii PAN
Data ostatniej aktualizacji:	02.03.2021 12:03
Liczba wyświetleń:	10